

SOMALI

Qaxootiga Gaarka loo Isboonsaray Dib u Dajin Kanada

PSR

Qodobada wararka 2013

Hadii aad daneynesyid in lagu dajiyo Kanada codsigaagana uu si hordhac u fiiriyo sargal Kanadiyaan ah, hada waxaad la yaabantahay waxa xigi doono, qodobadaan ayaa kaa siin doono faahfaahin buuxdo waxa xigi doono iyo akhbaarad kale ee ku saabsan Kanada.

Waxyabaha lagaaga baahan yahay in aad ka ogaatid hanaanka dib u dejinta.

Doorashadaada si qaxooti u qalma (sida interfifuuga haddii ii ku kusheeyo) waa talaabo muhim ah ee dib u dajintaada balse ma ahan tilaabada ugu dambeysyo.

Hadii laguu doortey in dib u dajin lagu siiyo sida qaxooti uu shaqsi kafaala qaadey caawimaad u fidisey [privately sponsored refugee (PSR) / [réfugié parrainé par le secteur privé (RPSP)]], waxey qaadan kartaa 6 bilood ama ka badan ka hor inta aad u socdaalin Kanada.

Waa kuwaan waxa xiga ee dhici doono.

Hanaanka codsiga

- Ka hor inta aan la aqbalin codsigaaga, adiga iyo xubnaha qoyskaaga waa in ay maraanbaaritaan caafimaad, mida kale waa qasab in aad martaanbaaritan xaga amniga ah si loo ogado in aadan dambi qatar ah galin waqtigii hore iyo in aadan qatar amni ku aheyn Kanada, khubaro katirsan shaqaalaha Kanada ayaa go,aan ka gaari doono in aad imaaneyesan Kanada.
- Waxey qaadan karta dhowr bilood kadib marka aad martaan doorashada marka la idin diraayo baaritaan caafimaad.
- Shaqalahaa dal ku galka Kanada ayaa dib u eegis ku sameynayo codsigiina si uu u ogado in aad ku guuleysateen baaritaanka xaga caafimaadka, amniga iyo dambi baarista.
- Hadii ku guul dareysataan baaritanka xaga caafimaadka amniga iyo dambi baarista, ma la idiin dooran doono in aad diib u dejin ka heshaan Kanada.
- Wadamada qaarkood oryanteeshin ayaa laguugu yeedhi karaa kaa oo ah inta aadan ambabixin. Oryanteeshinka waxaa karashkiisa bixiya laanta Socdaalka iyo Jinsiyadda ee Kanada, waxaaše caalamka oo dhan ka fuliya IOM ta. Koorsooyinkani waa bilaash. Wuxaad koorsooyinka dheddooda ku barayasaar arimaha Kanada iyo addeegyada aad heli karto markaad Kanada tagto. Dawlada ayaa ku war gelin doonto haayada socdaalka aduunka [International Organization for Migration (IOM) / Organisation internationale pour les migrations (OIM)] ama haayado kale oo ay dawlada Kanada ay shaqaalaysatey markii lagu aqbaley in dib u dejin laguu siiyey wadanka Kanada laguuna ogolaadey in aad u socdaashid dalka Kanada.
- Hay'ada IOM/OIM ama haayad kale ayaa kaa caawin doono in aad u diyaar garowdid safarkaada Kanada.

U soo safrida Kanada

- Hay'ada IOM/OIM mise hay'ad kale ayaa kuu sheegi doonto taariikhda aad u safri doontid Kanada. Waxey kale kuu qaban doonaan diyaarada aad ku duulì doontid, ku geyn doonan garoonka diyaarada, kaa caawiyaaan baaritaanka, iyo in ay caawimaad kale ku siyaan garoonka diyaaradaha, hadii loo baahdo.
- Hadii aadan qabin bassaboor ama waraaqado socdaal, dawlada Kanada ayaa ku siin doonto waraaqado aad ugu safartid Kanada.

- Sida laguugu sharaxey suaalo weydiinta, (intarviyuuga) qarashka ku baxaayo safarkaada Kanada iyo baaritaanka caafimaad waxaa amaah kaaga bixin doonto dawlada Kanada.
- Tani waa amah, taas oo ka dhigan in aad dib u bixin doontid dhamaan qarashka. 30 maalmooh gudahood markii aad imaadid Kanada, waa in aad bilawdid bixinta dhamaan qarashka ku baxey safarka iyo baaritaanka caafimaad. Dib u bixinta waxey ahaan doonta qeyb qeyb, waxaad haysataa 1 ilaa 6 sanno in aad ku bixisid dhamaan qarashka kugu baxey, inta ay noqoto amaahda lagu siiyey.
- Waxaa kale oo aad heli doonta fursad aad ku raadsaato shaqo aadna ka shaqeysato Kanada si aad u taageertid nafsadaada iyo qoyskaaga.
- Mar hadii aad ku guuleysatid baaritaankaada caafimaad, waraaqadahaada ay diyaar yihiin, hay'ada IOM/OIM mise haayad kale ayaa ku geyn doonto garoonka diyaaradaha, kaa caawin doonto gelida garoonka iyo la tacaalida waaxda socdaalkaee garoonka.

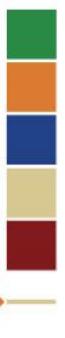
Imaanshaha Kanada adigoo ku imaanayo qof uu shaqsi caawimaad qaxooti u fidiyey

Hadii aad tahey ruux uu qof shaqsi ah uu fidiyey caawimaad qaxootinimo taasi waxey tahey in kooxo dad ah oo joogo Kanada ay si iskood ah ay isku xil qaameen in ku caawiyaan si aad ula qabsato nolasha Kanada. Dadki ku kafaala qaadey ayaa sameeyey diiranaan si ay kuu caawiyan ilaa mudo sanad ah markaad timaadid kadib ama inta aad ka soo dhaqaala kabaneysid labadaas midkii soo hor maro. Caawimaadaada waxey ka imaaneysaa kooxdaan, ee kama imaan doonto dawlada Kanada.

- Markii aad timaadi Kanada, qofkii ku kafaala qaadey ayaa ku soo dhaweyn doono kuguna caawin doono elaboorka iyo in aad si fudud u dagtid.
- Waxey kusiin doonaan meel aad joogtid sida qolal kala xiran, guri mise albeergo iyadoo ay ku xiran tahey wixii qofka ku soo kafaala qaadey uu kuu diyaariyey, tani waxey noqoni kartaa hooy ku meel gaar ah oo aad degtid isbuuc ayada kuugu horeyso ee aad Kanada timaado mise waxey noqon kartaa meel aad waqti dheer daganaan kartid.
- Sidoo waxaa lagu siin doonaa raashin iyo dar.
- Dadkii kusoo kafaala qaadey ayaa kaaga jawaabi doona suaalahaada ku saabsan noolashaada Kanada.

Kooxdii ku soo kafaala qaadey ayaa kugu caawin doonto sida soo socoto:

- in ay kafaala qaadan qarashka cuntada, kirada iyo maacuunta guriga, sidoo kale qarashaadka maciishada ee maalin laha ah, waxaa kale oo aad ogaata in qofka ku kafaala qaadey uu bixinaayo qarashka korontada iyo biyaha, aysan kaa bixin doonin dawlada.
- in ay ku siyyaan dhar, qalabka guriga iyo alaabko kale ee guriga, qaar kamid ah alaabtaan cuseyb ayey noqon karaan qaar kalena kuwa ay kuugu deequeen kuwa ku soo kafaala qaadey.
- in ay kugu caawiyaan tarjumaan hadii aad u baahatid.

- in ay kuu dooqaan daqtarka qoyska iyo midka ilkaha.
- in ay kugu caawiyaan codsiga daryeelka caafimaadka iyo nambarka bulshada ee caymiska.
- diwaan galinta caruurta ee iskoolaadka iyo dhalin yarta ee tababarka luqadaha;
- in ay ku baraan dad aad isku himilo aad tiihiin.
- iyo in ay ku soo baraan adeega bangiyada gaadiidka socdaalkha, iyo IWM.
- in ay shaqo kula raadiyaan.

Caawimaada noocaan ah waxey socon kartaa mudo 12 bilood ah kadib adiga ayaa masuul ka noqon doono bixinta qarashaadkaada ay kujirto qarashka cuntada, kirada, dharka iyo canshuurta.

Inkastoo uu shaqsiga ku kafaala qaadey, uu kusiinaayo caawimaada hore in aad bilowdid noolashaada Kanada, waxaa muhiim ah in aad yeelatid himilo macquul ah, waa in aad u diyaar garowdid in aad u shaqeysatid noolashaada Kanada. Mustaqbaalkaada waxey ku xiran tahay dadaalkaada.

Dib ula deggida qoyskaaga

Boroseeska doorashada inta uu socdo, mas'uuliyiinta Kanada ee wareysiga kula yeeshay waxay ku xasuusinayaan in adiga, xaaskaaga iyo caruurtaada aad isku foom ku codsan kartaan degganaanshaha Kanada. Haddii ay dhacdo inaad guursato, furto ama uu cunnug kuu dhasho, kaddib marka waraysiga lagula yeesho ama ka hor inta aadan Kanada u safrin, waa inaad arrintaa la socod sii saa qofka kusoo isboonsaray ee Kanada jooga, hay'adda Qaramada Midoobay u qaabilسان qaxootiga, [United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) / Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés (UNHCR)] ama saraakiisha socdaalka ee Kanada si codsigaaga loogu darro xubnaha cusub ee qoyskaaga.

Waxaa muhiim ah inaad qofka kusoo isboonsaray iyo Laanta socdaalka Kanada UNHCR ama saraakiisha Kanada u sheegtid inaad doonayso in qoyskaaga kula degaan. Waxaa sidoo kale muhiim ah inaad sheegtid magacyada xubnaha qoyskaaga (oo ay ku jiraan carruurtaada, waalahaa, waalidkaa iyo xaaskaaga) haddii ay kula nool yihiin iyo haddii kalaba.

Waxaa muhiim ah inaad dhamaan xubnaha qoyskaaga taxdaa, xataa haddii aysan rabin inay deggaan Kanada.

Qof aan kuugu jirin codsiga mustaqbalka ma keeni kartid Canada.

Hadii aad leedahay qaraabo kuu dhow ama saaxiibo mar hore imaadeen Kanada, aadna jeceshahay in aad la dagto waa in aad u sheegtaa shaqsigii ku soo kafaala qaadey Iyo saraakiisha shaqaale ee dawlada Kanada, balse qaxootiga ay kafaala qaadeen dadka shaqsiyaadka ah waxaa laga doonayaa in ay dagaan deegaanka ay bulshadooda dagantahey ayna ka heli karaan caawimaad dadki soo kafaala qaadeen.

Xaalladaa soo galootinimo

Markii aad timaadid Kanada, waxaa lagu siini doonaa waraaqado oo cadeynaayo in aad ku noolaan kartid si buuxda ah halkaan, daganaansho buuxdo ah-tani waxey lamid tahey in ay sharci tahay in aad joogi kartid Kanada noolashaada inta kadhimani. Adiga xubno katirsan qoyskaaga oo kula soo safrey waxaad aadi kartaan iskool ama shaqo.

Markii aad Kanada ku noolaatid ugu yaraan saddex sano (1095 maalmood) afartii sano ee ugu dambaysay aadna buuxisid shuruudaha lagaaga baahan yahey, waxaad codsan karta muwaadinimada Kanada.

Meesha aad Kanada oga noolaan doontid

Kanada waa dalka labaad ee ugu weyn aduunka, oo leh magaaloyin badan iyo caasimado badan, balse leh meelo badan oo aan la dagneyn. Caasimadaha badankood waxey ku yaalaan koonfurta wadanka, deegaano badan oo dadka dagan yihiin ayaa kala fog fog, waxeyna qaadataa waqtii dheer in la gaaro, hadiili xitaa aad duulimaad ku aadid.

Tusaale ahaan, masaafooyinka u dhaxeeyo Toronto iyo Vancouver waa 4,300 oo kilo mitir, mise afar saacadood oo duulis ah.

Waxaa lagu dejin doonaa Magaalada mise caasimada uu daganyahey qofka ku kafaala qaadey.

Inkasto aad xor u tahay in aad ku dhix wareegto Kanada, waxaan kugula talineyna in aad hal meel dagto mudo hal sanno ah, tani waxey kuugu sahli doonta in aad ka faaiideysato caawimaada dadka kusoo kafaala qaadey adeega ay kuu diyaariyeen.

Hadiii aad si mutadawicnimo ah aad u dooqatid in aad u guurtid meel kale oo katirsan Kanada, qofka ku kafaala qaadey ma awoodo in uu ku siiyo caawimaad inta lagu guda jiro caawimaadaada.

Shaqsiyaadka bixinaayo caawimaada wax ka go, an iyo ku taageeraan dareenkooda ah in aad la noolaan doonta bulshada aadna la shaqeysid si aad u noqotid qof isku filan, inkastoo aad xaq u leedahay in aad u guurtid meel kale oo katirsan Kanada, shaqsiyaadka ku caawinaayo waxaa kaliye oo laga rabaa in ay kusiyaan caawimaad dhaqaale sanadka hore ee timaadid Kanada oo kaliye, adigoo ku dhix jiro bulshadooda, Hadiii go, aansatid in aad ka tagtid, ma heli doontid caawimaadi ay kuu balan qaadeen.

Caawimaada Kanada

Waxaa jiro ururo badan oo caruurta, haweenka iyo raga ay leeyihiiin oo aad ku biiri kartid. Wuxaad ku biiri kartaa howlaha cayaaraha sida kubada, dabaasha, waxaana jiro waxyaabo badan oo aad qoys ahaan u samayn kartaan. Qaar waa lacag la'aan, kuwana lacag ayaa la iska rabaa.

Haddii ay jiraan kulamo ay leyihiiin dadka cusub ee deegaankaaga, isku day inaad ka qeyb gasho. Waxay taasi kaa caawinaysaa inaad saaxiibo ka dhix yeelato bulshada, isla markaana aad fahanto adeegyada deegaankaaga.

Inaad heshid dad aad isku bulsho tiihiin waxay kaa caawin kartaa inaad fahanto noolasha Kanada, balse haka cabsan inaad caawimaad waydiisato dadka kale.

Bulshada Kanada

Wadanka Kanada, ragga iyo haweenka waa isku mid. Waa isku xaq, isku si ayaana loo xushmaynayaa. Ragga iyo haweenka ee ka tirsan qeybaha bulshada, dhaqanka, isirka, iyo diinta waa ay is dhixgali karaan, waxaana loo la dhaqmaya si isku mid ah.

Kanada, waxaad xor u tahay inaad fikirkaaga ka hadasho, adiga oo xushmeynayo xaqa dadka kale ay taasi u leeyihiiin.

Waxaa laga yaabaa inaad u baratay inay qoyskaaga kula joogaan oo ay ku caawiyaan. Wuxaad Kanada ku dareemi kartaa inaad cidlo tahay, balse ma tihid cidlo. Haddii aad wal wal qabtid, waxaad la hadli kartaa shaqsigii kuu fidiyey caawimaada qaxootinimo. Waxaa ku dhix jira dad kaa caawin karo inaad la qabsato noolasha Kanada.

Kafaala qaadida qoyskaaga

Markii aad timaadid Kanada, waxaad kafaala qaadi kartaa qaybo kale oo kamid ah qoyskaada in ay imaadaan Kanada, balse waa in aad ogaataa in hanaankaan uu qaadan doono waqtidheer, waxaana lagayabaa in aadan arkin qaar kamid ah qoyskaada sanado badan. Waxaa loo aqoonsan yahey xubnaha qoyska sida waalidiinta, awoowe iyo ayeeyayaal, xaas, iyo caruur adiga kugu nool. Wwaa in aad xaqiijisaa in xubnahaan ay ku qoranyihii waraaqadaha codsiga markii aad imaaneysid Kanada.

Abooweyaal iyo abaayayaal, eedoyin adeeryaal, ilmo adeer iyo caruurta qaan gaar ah lama kafaala qaadi karo.

Waa in aad xajiijisaa in qoyskaaga ay ogyihiin meesha aad ka dagan tahey Kanada, Sidoo kale waa in ay garanayaan cinwaankaada boostada ayna kujirto caasimada iyo gobolka aad ku nooshayah.

Shaqo raadinta

Inkastoo adiga iyo qoyskaaga aad heli doontaan caawimaad dhaqaale sanadka ugu horeyso ee aad timaadaan Kanada, waa arin muhiim ah in aad raadsatid shaqo aadna isku filnaatid naftaada iyo qoyskaaga sida ugu dhaqsiyaha badan. Sida wanaagsan ee aad ugu hadli kartid luqada ingiriiska ama faransiiska ayaa kuu sahli kartid shaqo helida.

Sidoo kale waa in aad ogaatid in hadii aad leedahay shahaado jaamacadeed ama dibloma ama shahaado ganacsii, lagayabaa inaana laga aqbalin Kanada. Waxay u talaa dawlada gobolka aad dagaysid ama haayadaha sharciyeeya shahaadooyinka inaay aqbalaan shahaadaada iyo in kale.

Hadii aad rabtid ini aad usoo dirtid lacag qoysaskaaga oga soo tagtey wadankaaga, fasax ayaad u tahay oo waad u diri kartid, balse qaxooti badan ayey dhib ku tahay in ay naftooda maareeyaan balse hadana lacago udira qoyskooda ay ka soo tageen. Xasuusnow in waqtii ayey kugu qaadan doonto in aad la qabsatid noolashaadaa cusub ee Kanada.

Qarashaadka

Markii aad timaadid Kanada, waxaad ka heli doonta caawimaad dhaqaale shaqsigi ku siiyey caawimaad qaxootinimo mudo 12 bilood ah.

Mar hadii ay caawimaadaas ay dhamaato, waxaad masuul ka noqon doonta bixinta qarashaadkaaga sida raashinka, kirada, korontada, biyaha, darka iyo canshuurta. Waa muhiim in aad baratid sida loo miisaaniyeynaayo lacagtaada.

Iskoolka

Ma bixin doontid lacag ay ciyaalka ku dhiganayaan iskoolaadka asaasiga ah iyo dugsiga sare. Dhamaan caruurta jirto sanadka 6 ila 16 sanno waa qasab in ay aadaan iskoolka, waa sharci. Ardeyda badankood waxey aadaan dugsi sare inta ay oga qalin jabinayaan shahaadada diblooma, (18 sanno jir). Kadib marki ay dameeyaan dugsiga sare waxey aadi karaan jaamacad mise kollej, waa hadii ay awodi karaan, kollejka iyo jaamcada waa lacag.

Daryeelka ilkaha

Hadii aad aadid daqtarka ilkaha, adiga mise shaqsigi caawimaad qaxootit kuu fidiyey ayaa masuul ka ah qarashka ku baxo daaweyntaas.

Raashinka iyo biyaha

Biyaha Kanada waa nadiif oo waa la cabi karaa. Guri kaste wuu leeyahay biyahiiisa oo kuleel iyo qabow ugaar ah oo socdo. Waad heli kartaa biyo waqtii kasto ee maalin iyo habeen. Tuubada biyaha lee furee hadii rabtid waadna xireysaa markii aad dhameysatid.

Dad dhaqamo badan oo kala duwan ayaa ku nool Kanada. Waad ka heli kartaa dhamaan cuntada aad cuntid sida bariiska, rootiga, digirta, qudaarta, xawaashka iyo digaaga bakhaarka qudaarta kuugu dhow. Sidoo kale Kanada waxey leedahay bakhaaro kale oo leh alaab heer sare ah sida hilibka ariga, kuwaas oo aan lagu gadin suuqa qudaarta. Sidoo kale cuntada xalaasha waa laga helaa.

Diinta

Diimo badan ayaa kajiro Kanada. Waxaa laguu ogalaan doonaa in aad diintaada ku dhaqantid si xor ah. Sharciga Kanada ayaa kaa codsanaayo in aad xushmeyso dadka ku daqmo diimaha kala duwan. Laguma weydinaayo ama laguuguma qasbi karo in aad diintaada bedeshid. Xornimada diinta waa mid kamid ah xuqquqda asaasiga ah ee Kanada.

Cimilada hawada

Waxaa jiro afar xili oo kala duwan dalka Kanada, gu, xagaa, deyr iyo qoraxeed. Kanada waa dal aad u weyn cimilada waqtii kaste wey ka kala duwanaan kartaa qeybaha kale ee dalka. Gu,(bisha maarso, april iyo bisha 5aad) waa xili roobeed wadanka qaybo badan oo katirsan wadanka Kanada, cimiladana qabow ayey noqon kartaa. Xiliga xagaaga(bisha 6aad, luuliyo iyo bisha 8aad) hawada waa kuleel, meelo badan oo katirsan wadanka, maalintii, cabirka kuleelka wuxuu gaaraa in kabadan 20°C mararka qaarna wuxuu gaaraa in kabadan 30°C. Xiliga dayrta (sebtembar, octobar, iyo novembar) cimilada waa qabow aad ayuuna roob u da'aa.. Markii lagu guda jiro bilyooinka xiliga jiilaalka(disembar, janaayo iyo febraayo) cimilada wadanka badankiis waxey gaartaa 0°C waxeyna hoos oga dhici kartaa ilaa -30°C maalin iyo habeen. Xiliga jiilaalka aad ayey qabow noqon kartaa waxaana lagaaga baahan yahey in aad dhar u xiratid sidi looga baahnaa.

Dardaaranki kuugu dambeeyey

Bilaabida noolal cusub ee Kanada waa arin cajiib ah, dadka qaar ayaa laga yaabaa in ay u arkaan arin culus. Waxey qaadataa waqtii inaad laabsato, marka sabar muuji. Qaar badan oo kamid ah dadka cusub oo adigoo kale ah ayaa la qabsadey waxeyna si buuxda u dex galena bulshada Kanada.

Ku hadlida luqada ingiriiska ama faransiiska aad ayey muhiim ugu noqini doonta inaad raadsato adeega bulsho, shaqo iyo inaad guud ahaan la qabsato noolasha Kanada. Hadii aad fursad uheshid intaadan imaani Kanada waa inaad isku daydid inaan kordjisisid xirfadaha luqadaha. Markaad timaadid kadib, waa inaad ka faaiideysatid fursadooyinka si aad u hormarisid hadalkaaga, akhrintaada.

Weydi shaaqsigi ku soo kafaala qaadey hadii aad wax suaalo qabtid.

Xasuusnow waxaa jiro dad adeeg joogta kuu ah si aay kuu caawiyaan.

Xusuusnow waxaa jira dadiyo adeeg aa dheli kartid si ay kuu caawiyaan.

Markii uu dambaysay ee la cusboonaysiiyey Abrill 2014

